

ГОСТИ

Јовани Славковић

Сваки пут кад чујем трупкање пред вратима, застрепим. Гости! То наши гости из града отресају снег са ципела пред прагом. Улазе, срдачним покретима руковања, грљења и љубљења пуне собу и размештају се за столом. Снажни мушкарци високо ме уздижу понад главе, протресају јаким покретима тако да ми звецкају зуби: „ГДЕ СИ, ЈУНАЧЕ?“

И неке мирисне жене које ме пригрљују издуженим прстима и које, зачудо, не носе мараме на главама. Играчке које нам тад износе за нас су изненађење, али са-

мо у почетку. Јер та плишана крава веома мало личи на наше праве краве у штали. Зец од меке вунице још мање личи на праве зечеве какве виђамо у пољу, а тек коњ од црвеног сомота уопште не личи на нашег Риђана.

Али поморанџе које смо добили право су чудо. Те златне воћке сестра и ја не једемо, већ их окрећемо ка сијалици. Сјај у соби се појачава. После смо сестра и ја цртали поморанџино дрво. Расло је пред нашом кућом.

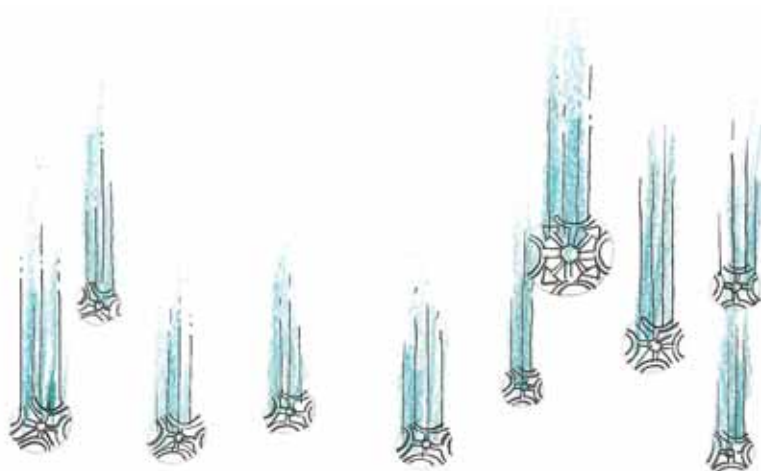
У угаженом снегу видимо трагове гостију. Мушке стопе, налик коцкастим таблама чоколаде, и женски, необични трагови: мале троугласте површи и још мањи квадратни отисци штикли које дубоко продиру у угажен снег.

О нашим гостима сестра и ја не знамо много. Сестра каже да су били и прошле године у ово време, али ја се тога не сећам. „ЈА САМ ТВОЈА ТЕТКА, ЗАР МЕ СЕ НЕ СЕ-

ЂАШ?“ Много, много година касније стајао сам пред узглављем те жене у болници: „ТЕТКА, ЈА САМ РАДЕ, ЗАР МЕ СЕ НЕ СЕЂАШ?“

И зато, пријатељи, кад долазите у мој дом зими, молим вас да ми не уносите снег у кућу иза кога остају мокре шаре. Пажљиво истресите обућу. Због вашег трупкања пред вратима, загрлићу вас још јаче.

БАБИН КРЕВЕТ

Весни Николајевић

Разговор између људи и животиња није ништа необично, дешава се свакодневно. Тако разговор између моје мајке и краве почиње најљубазније:

– Здраво, краво! Како си, мила? Свиђа ти се сено?

Настављао се помало прекорно:

– Ајде! Помери се, стојиш ту кô крава. Добро је сад! Стој тако!

Затим гласом пуним разочарања:

– Еј! Па нисмо се тако договорили? Куда?! Просућеш млеко!

Понекад се на крају завршавао тешком увредом:

– Просу ми млеко! Стоко једна!

Разговор моје комшинице мале Андријане са њеном мачком препун је предења, ту се размењују речити мјауци и препредене речи.

– Изволи, Вунице! Узми још мало сланинице.

– Мјао!

Моји давни дечачки разговори са голубовима високолетачима утихнули су оног дана када у уздрхталом перју приземљеног голуба нисам осетио ону студен пристиглу из небеског плаветнила већ само уплашено срце величине грашка како бије о невидљиве зидове.

Али разговор моје бабе са њеним креветом био је чудан, несхватљив и трајао је, вероватно, до дубоко у ноћ.

– Еее, креветићу мој, ваља нама спаваати. Али како? Пун си неких џомби и пањева.

Онда се чуло како баба размешта јастуке, јастучиће, једно ћебе, друго ћебе, како застире јорган.

– Пре бих заспала на дрљачи нег’ на теби!

Затим се чула шкрипа кревета, отхукивање.

– Хууу! Аха! Сад шкрипиш. Нешто ти није по вољи, као да мени јесте.

Баба се се дуго ушушкавала. Затишје. „Цак“. Знак да је угашена ноћна лампа. Пет минута касније:

– Шта је? Куда си кренуо? Као да имаш две краће ноге!

Зачуле су се тешке псовке на рачун мајстора Радојице који је кревет давно направо. Онда опет „цак“. Знак да је упаљена ноћна лампа. Шкрипа кревета, цвиљење у саставцима, устајање.

– Морам нешто да ти потурим под предње ноге, скроз си ћопав. Ево, ових дечјих књига са корицама. Чекај, дигни ногу. Та-

ко. Сад другу. Тааако! Нећеш ти мене вући
низа страну.

Гашење лампе, ушушкавање, отхукивање.

– Мислим да ћу боље спавати у гробу
нег' у теби.

Разговор се настављао до дубоко у ноћ.

Једног дана у наше двориште ушао је бе-
ли комби на коме је писало СИМПО. Људи
су истоваривали велики, удобан кауч. Отац
је исплатио момке који су убрзо напусти-
ли двориште.

– Шта је ово? – питала је моја баба.

– Кревет за тебе, мајко – рекао је мој отац.

– Ово кревет! – баба је прилазила каучу
с чела као да прилази коњу који хоће да
ритне.

– На овом ја да спавам?! На овој пласти-
ци и сунђеру?! Никад. Мој кревет од црвене
врбе правио је чувени мајстор Радојица.

– Је л' онај мајстор што га помињеш сва-
ке ноћи?

На ову очеву упадицу моја баба се направи глува.

– Мој кревет има душу. Сита се с њим изразговарам, а ово? Не, то неће ући у моју собу.

Тако је и било, кревет је завршио у нашој дечјој соби.

Још дуги низ ноћи после тога из бабине собе могло се чути:

– Ето. Да сам узела куповни кревет, завршио би ти, бато мој, на дрвљанику. Свег би те исцепкали ситно за потпалу, и изгорео би у шпорету. Нисам те дала. И шта сад? Тако ми враћаш. Ма де, намести се мало, кости своје да опружим, снове мало да одморим. А ти мајстор-Радојице, да си жив, могао би своје длето и ренде слободно да окачиш о клин. Има куповно. Куповни кревет! Каква будалаштина. Хуууј!

санке

Данки Танасијевић

– Имамо госте – рече сестра.

За кухињским столом седели су мени непознати гости; два дечака и једна девојчица. Моја сестра их је нуткала колачима.

– Добар дан. Ми смо унуци бабе Стане из викендице преко пута вас. Да ли бисте нам позајмили ваше санке?

– Шта ће вам санке? – рекох тек да добијем на времену.

– Погледај кроз прозор – рече сестра – види колики је снег.

Хм. То је значило узети мердевине, попети се на таван, разгрнути стотине одба-